Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

15. května 2014*

„Řízení o předběžné otázce — Životní prostředí — Směrnice 92/43/EHS — Článek 6 odst. 3 a 4 — Ochrana přírodních stanovišť — Zvláštní oblasti ochrany — Posouzení důsledků plánu nebo projektu pro chráněnou lokalitu — Schválení plánu nebo projektu v chráněné lokalitě — Kompenzační opatření — Lokalita Natura 2000 ‚Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek' — Projekt trasy dálnice A2 ‚s-Hertogenbosch-Eindhoven'"

Ve věci C-521/12,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Raad van State (Nizozemsko) ze dne 7. listopadu 2012, došlým Soudnímu dvoru dne 19. listopadu 2012, v řízení

T. C. Briels a další

proti

Minister van Infrastructuur en Milieu,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení R. Silva de Lapuerta, předsedkyně senátu, J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis (zpravodaj), J.-C. Bonichot a A. Arabadžev, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 11. prosince 2013,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za Stichting Reinier van Arkel a Stichting Overlast A2 Vught e.o. L. Bier, advocaat,

— za nizozemskou vládu J. Langerem a M. K. Bulterman, jako zmocněnci,

— za vládu Spojeného království S. Brighouse, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s E. Dixon, barrister,

— za Evropskou komisi E. Manhaevem a L. Banciella Rodríguez-Miñónem, jakož i S. Petrovou, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 27. února 2014,

* Jednací jazyk: nizozemština.

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 6 odst. 3 a 4 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, s. 7; Zvl. vyd. 15/02, s. 102, dále jen „směrnice o přírodních stanovištích“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi T. C. Brielsem a dalšími a Minister van Infrastructuur en Milieu (ministr infrastruktury a životního prostředí, dále jen „Minister“) ve věci projektu trasy dálnice A2 „'s Hertogenbosch-Eindhoven“ (dále jen „projekt trasy dálnice A2“).

Právní rámec

Unijní právo

3 Článek 1 směrnice o přírodních stanovištích stanoví:

„Pro účely této směrnice se:

[…]

e) ‚stavem přírodního stanoviště z hlediska ochrany‘ rozumí souhrn vlivů, které působí na přírodní stanoviště a na jeho typické druhy, jež mohou ovlivnit jeho dlouhodobé přirozené rozšíření, strukturu a funkce, jakož i dlouhodobé přežívání jeho typických druhů na území uvedeném v článku 2.

Stav přírodního stanoviště z hlediska ochrany se považuje za ‚příznivý‘, pokud:

— jeho přirozený areál rozšíření a plochy, které v rámci tohoto areálu pokrývá, jsou stabilní nebo se zvětšují a

— specifická struktura a funkce, které jsou nezbytné pro jeho dlouhodobé zachování, existují a budou pravděpodobně v dohledné době i nadále existovat

[…]

k) ‚lokalitou významnou pro Společenství‘ [dále jen ‚LVS‘] rozumí lokalita, která v biogeografické oblasti nebo oblastech, k nimž náleží, významně přispívá k udržení nebo obnově stavu přírodního stanoviště uvedeného v příloze I nebo druhu uvedeného v příloze II z hlediska jejich ochrany a může též významně přispívat k soudržnosti sítě NATURA 2000 uvedené v článku 3 a/nebo významně přispívá k udržení biologické rozmanitosti příslušné biogeografické oblasti nebo oblastí.

[…]

l) ‚zvláštní oblastí ochrany‘ rozumí [LVS] a vyhlášená členskými státy prostřednictvím právního, správního a/nebo smluvního aktu, u které jsou pro přírodní stanoviště a/nebo populace druhů, pro něž je lokalita určena, uplatněna ochranná opatření nezbytná k jejich zachování nebo obnově ve stavu z hlediska jejich ochrany příznivém;

[…]“

4 Článek 3 odst. 1 této směrnice stanoví:

„Pod názvem NATURA 2000 bude vytvořena spojitá evropská ekologická síť zvláštních oblastí ochrany. Tato síť složená z lokalit s přírodními stanovišti uvedenými v příloze I a stanovišti druhů uvedenými v příloze II umožní zachovat příslušné typy přírodních stanovišť a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska jejich ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit.

[…]“

5 Článek 6 směrnice o přírodních stanovištích uvádí:

„1. Pro zvláštní oblasti ochrany stanoví členské státy nezbytná ochranná opatření zahrnující v případě potřeby odpovídající plány péče vypracované speciálně pro dané lokality nebo integrované do jiných plánů rozvoje a vhodná opatření právního, správního nebo smluvního charakteru, která odpovídají ekologickým požadavkům typů přírodních stanovišť uvedených v příloze I a druhů uvedených v příloze II, jež se na těchto lokalitách vyskytují.

2. Členské státy přijmou vhodná opatření, aby v oblastech zvláštní ochrany vyloučily poškozování přírodních stanovišť a stanovišť druhů ani k [jakož i] vyrušování druhů, pro něž jsou tato území určena, pokud by takové vyrušování mohlo být významné ve vztahu k cílům této směrnice.

3. Jakýkoli plán nebo projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, avšak bude mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, a to buď samostatně, nebo v kombinaci s jinými plány nebo projekty, podléhá odpovídajícímu posouzení jeho důsledků pro lokalitu z hlediska cílů její ochrany. S přihlédnutím k výsledkům uvedeného hodnocení důsledků pro lokalitu a s výhradou odstavce 4 schválí příslušné orgány příslušného státu tento plán nebo projekt teprve poté, co se ujistí, že nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality, a co si v případě potřeby opatří stanovisko široké veřejnosti.

4. Pokud navzdory negativnímu výsledku posouzení důsledků pro lokalitu musí být určitý plán nebo projekt z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru, přesto uskutečněn a není-li k dispozici žádné alternativní řešení, zajistí členský stát veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě NATURA 2000. O přijatých kompenzačních opatřeních uvědomí Komisi.

Jestliže se na dotyčné lokalitě vyskytují prioritní typy přírodních stanovišť a/nebo prioritní druhy, pak mohou být uplatněny pouze důvody související s ochranou lidského zdraví a veřejné bezpečnosti [nebo] s nesporně příznivými důsledky mimořádného významu pro životní prostředí nebo jiné naléhavé důvody převažujícího veřejného zájmu podle stanoviska Komise.“

Nizozemské právo

6 Článek 19g zákona z roku 1998 o ochraně přírody (Natuurbeschermingswet z roku 1998), ve znění účinném v době rozhodné z hlediska skutečností v původním řízení (dále jen „zákon z roku 1998“), stanoví:

„1. Je-li třeba provést odpovídající posouzení podle čl. 19f odst. 1, lze povolení ve smyslu čl. 19d odst. 1 vydat pouze tehdy, pokud se provinční vlády na základě odpovídajícího posouzení ujistí, že celistvost příslušné lokality nebude narušena.

2. Odchylně od odstavce 1 mohou provinční vlády v případě, že není k dispozici žádné alternativní řešení projektu, vydat pro lokality Natura 2000, na kterých se nevyskytují žádné prioritní typy přírodních stanovišť nebo prioritní druhy, povolení podle čl. 19d odst. 1 k uskutečnění dotyčného projektu pouze z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru.

3. Odchylně od odstavce 1 mohou provinční vlády v případě, že není k dispozici žádné alternativní řešení projektu nebo jiného záměru, vydat povolení podle čl. 19d odst. 1 k uskutečnění dotyčného projektu pro lokality Natura 2000, na kterých se vyskytují prioritní typy přírodních stanovišť nebo prioritní druhy, pouze:

a) na základě důvodů souvisejících s ochranou lidského zdraví a veřejné bezpečnosti nebo s nesporně příznivými důsledky mimořádného významu pro životní prostředí nebo

b) na základě jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu podle stanoviska Komise.

4. Stanovisko uvedené v odst. 3 písm. b) si vyžádá příslušný ministr.“

7 Článek 19h zákona z roku 1998 zní:

„1. Je-li povolení podle čl. 19d odst. 1 vydáno na základě naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu k uskutečnění projektů, u nichž není s jistotou prokázáno, že nebudou mít nepříznivé účinky na celistvost lokality Natura 2000, provinční vlády v každém případě podmíní vydání tohoto povolení splněním povinnosti přijmout kompenzační opatření.

2. Provinční vlády poskytnou autorovi projektu včas příležitost, aby předem navrhl kompenzační opatření.

3. V návrzích kompenzačních opatření podle odstavce 2 musí být v každém případě uvedeno, jakým způsobem a v jaké lhůtě budou kompenzační opatření přijata.

4. Je-li uložena povinnost přijmout kompenzační opatření za účelem naplnění cílů uvedených v čl. 10a odst. 2 písm. a) nebo b), musí být výsledku, k němuž mají tato opatření vést, dosaženo v okamžiku, kdy nastanou významné účinky ve smyslu čl. 19f odst. 1, ledaže by mohlo být prokázáno, že tato lhůta není nezbytná k zajištění příspěvku příslušné lokality v rámci sítě Natura 2000.

5. Pověřený ministr může po dohodě s dalšími ministry stanovit ministerským nařízením další podmínky, které musí splňovat kompenzační opatření.“

8 Článek 19j zákona z roku 1998 stanoví:

„1. Rozhodne-li se správní orgán schválit plán, který s ohledem na cíl ochrany lokality Natura 2000, s výjimkou cílů uvedených v čl. 10a odst. 3, může zhoršit kvalitu přírodních stanovišť a stanovišť druhů v této lokalitě nebo může významně vyrušovat druhy, pro které byla tato lokalita vyhlášena, tento orgán bez ohledu na omezení stanovená příslušnými právními předpisy v dané oblasti zohlední:

a) případné důsledky plánu pro příslušnou lokalitu a

b) plán péče přijatý pro tuto lokalitu na základě článků 19a nebo 19b, v rozsahu, v němž se týká cíle ochrany, s výjimkou cílů uvedených v čl. 10a odst. 3.

2. V případě plánů uvedených v odstavci 1, které přímo nesouvisejí s lokalitou Natura 2000 nebo nejsou pro péči o ni nezbytné, avšak budou mít pravděpodobně na tuto lokalitu významný vliv, a to buď samostatně, nebo v kombinaci s jinými plány nebo projekty, provede správní orgán před schválením plánu odpovídající posouzení jeho důsledků pro lokalitu z hlediska cílů její ochrany, s výjimkou cílů uvedených v čl. 10a odst. 3.

3. V případech uvedených v odstavci 2 se rozhodnutí ve smyslu odstavce 1 přijme pouze tehdy, pokud jsou splněny podmínky stanovené v článcích 19g a 19h.

4. Odpovídající posouzení těchto plánů je součástí hodnocení důsledků pro životní prostředí vyžadovaných pro tyto plány.

[…]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

9 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že Minister přijal dne 6. června 2011 nařízení týkající se projektu trasy dálnice A2, které stanoví zejména rozšíření uvedené dálnice.

10 Tento projekt má vliv na lokalitu Natura 2000 zvanou „Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek“ (dále jen „dotyčná lokalita Natura 2000“). Tato lokalita byla nizozemskými orgány vyhlášena za zvláštní oblast ochrany zejména pro typ přírodního stanoviště „bezkolencové louky“, které není prioritním typem přírodního stanoviště.

11 Nařízením ze dne 25. ledna 2012, pozměňujícím projekt trasy dálnice A2, přijal Minister několik opatření ke zmírnění dopadu tohoto projektu na životní prostředí.

12 První „naturové posouzení A“ bylo uskutečněno s cílem zhodnotit škodlivé účinky projektu trasy A2 v dotyčné lokalitě Natura 2000 na životní prostředí. Toto posouzení dospělo k závěru, že nelze vyloučit významné negativní účinky pro chráněný typ přírodních stanovišť a druhů v této lokalitě v důsledku ukládání dusíku a v tomto ohledu je nezbytné provést odpovídající posouzení. Z druhého „naturového posouzení B“ vyplývá, že projekt trasy dálnice A2 má negativní důsledky pro stávající areál typu přírodního stanoviště „bezkolencové louky“. V oblasti zvané „Moerputten“ bude totiž dotčeno 6,7 hektaru „bezkolencových luk“ z důvodu vysoušení a acidifikace půdy. Z tohoto posouzení je mimoto patrné, že nelze vyloučit, že „bezkolencové louky“ budou negativně dotčeny v oblasti zvané „Bossche Broek“ z důvodu narůstajících depozic nutričního dusíku v důsledku rozšíření dotyčné komunikace. Projekt trasy dálnice povede též k přechodnému nárůstu depozic nutričního dusíku v oblasti zvané „Vlijmens Ven“, který však nebude mít dopad na rozšíření „bezkolencových luk“ v této oblasti. Z uvedeného posouzení vyplývá, že trvalá ochrana a udržitelný rozvoj bezkolencových luk si vyžadují obnovení hydrologického systému.

13 Projekt trasy dálnice A2 v tomto ohledu předvídá zlepšení hydrologické situace v oblasti zvané „Vlijmens Ven“, což umožní rozšíření „bezkolencových luk“ v této lokalitě. Podle Minister se tímto způsobem bude moci v dané lokalitě vytvořit větší areál „bezkolencových luk“, jehož kvalita bude lepší, než je kvalita stávajícího areálu. Vytvořením nových „bezkolencových luk“ tak budou naplněny cíle ochrany pro tento typ přírodního stanoviště.

14 T. C. Briels a další podali proti dvěma výše uvedeným ministerským nařízením žalobu k předkládajícímu soudu. Mají za to, že Minister nemohl schválit projekt trasy dálnice A2 z důvodu negativních důsledků rozšíření dálnice A2 v dotyčné lokalitě Natura 2000.

15 T. C. Briels a další v tomto ohledu tvrdí, že vytvoření nových „bezkolencových luk“ v této lokalitě, které navrhují ministerská nařízení dotčená v původním řízení, nemohlo být zohledněno v rámci posouzení nepříznivého účinku dotyčného projektu na celistvost uvedené lokality. Podle žalobců v původním řízení nelze toto opatření kvalifikovat jako „zmírňující opatření“, což je pojem, který navíc není obsažen ve směrnici o přírodních stanovištích.

16 Raad van State uvádí, že ze stanoviska Minister vyplývá, že v případě, že určitý projekt má negativní účinky na stávající areál chráněného typu přírodního stanoviště v lokalitě Natura 2000, je při posouzení, zda bude ohrožena celistvost této lokality, třeba zohlednit skutečnost, že v této lokalitě bude vytvořen areál tohoto typu přírodního stanoviště, který bude stejně velký jako stávající areál nebo větší, na místě, kde dotyčný projekt nebude mít nepříznivý účinek na tento typ přírodního stanoviště. Předkládající soud se však domnívá, že ani ze směrnice o přírodních stanovištích ani z judikatury Soudního dvora nevyplývají kritéria, která by umožnila posoudit nepříznivé účinky na celistvost dotyčné lokality.

17 V tomto kontextu se Raad van State rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Je třeba [slova] ‚nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality‘, obsažen[á] v čl. 6 odst. 3 směrnice [o přírodních stanovištích], vykládat v tom smyslu, že v případech, kdy má projekt vliv na areál chráněného typu přírodního stanoviště v rámci […] lokality [Natura 2000], nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality, pokud se v rámci projektu vytvoří v dané lokalitě stejně velký nebo větší areál [než je stávající areál] tohoto typu přírodního stanoviště?

2) [Je v případě záporné odpovědi] třeba vytvoření nového areálu typu přírodního stanoviště považovat za ‚kompenzační opatření‘ ve smyslu čl. 6 odst. 4 směrnice [o přírodních stanovištích]?“

K předběžným otázkám

18 Podstatou otázek předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda musí být čl. 6 odst. 3 směrnice o přírodních stanovištích vykládán v tom smyslu, že plán nebo projekt, který přímo nesouvisí s LVS nebo není pro péči o ni nezbytný a který má nepříznivé účinky na typ přírodního stanoviště vyskytující se v této lokalitě a předvídá opatření k vytvoření stejně velkého nebo většího areálu tohoto typu stanoviště v uvedené lokalitě, má nepříznivý účinek na celistvost uvedené lokality, případně zda lze tato opatření kvalifikovat jako „kompenzační opatření“ ve smyslu odstavce 4 uvedeného článku.

19 Soudní dvůr v rozsudku Sweetman a další (C-258/11, EU:C:2013:220, bod 32), rozhodl, že ustanovení článku 6 směrnice o přírodních stanovištích je třeba vykládat jako jeden celek s ohledem na cíle ochrany sledované touto směrnicí. Účelem odstavců 2 a 3 tohoto článku je totiž zajišťovat stejnou úroveň ochrany přírodních stanovišť a stanovišť druhů, zatímco odstavec 4 uvedeného článku představuje pouze výjimku z druhé věty uvedeného odstavce 3.

20 Soudní dvůr upřesnil, že pokud existuje nebezpečí, že plán nebo projekt, který s určitou lokalitou přímo nesouvisí nebo není pro péči o ni nezbytný, může ohrozit cíle ochrany této lokality, musí být na něj pohlíženo jako na plán nebo projekt, který bude mít pravděpodobně významný vliv na tuto lokalitu. Posouzení zmíněného nebezpečí musí být provedeno zejména ve světle zvláštních vlastností a podmínek životního prostředí lokality dotčené takovým plánem nebo projektem (rozsudek Sweetman a další, EU:C:2013:220, bod 30).

21 Soudní dvůr v této souvislosti rozhodl, že neexistence nepříznivého účinku na celistvost lokality jakožto přírodního stanoviště ve smyslu čl. 6 odst. 3 druhé věty směrnice o přírodních stanovištích předpokládá její zachování v příznivém stavu z hlediska ochrany, což znamená trvalé zachování základních charakteristik příslušné lokality souvisejících s výskytem typu přírodního stanoviště, jehož cíl ochrany byl důvodem pro zařazení této lokality do seznamu LVS ve smyslu této směrnice (rozsudek Sweetman a další, EU:C:2013:220, bod 39).

22 Ve věci v původním řízení je nesporné, že dotyčná lokalita Natura 2000 byla Komisí vyhlášena za LVS a Nizozemským královstvím za zvláštní oblast ochrany, zejména z důvodu výskytu typu přírodního stanoviště „bezkolencové louky“, jehož cíl ochrany spočívá v rozšíření plochy tohoto stanoviště a ve zlepšení jeho kvality.

23 Dále ze spisu předaného Soudnímu dvoru vyplývá, že projekt trasy dálnice A2 bude mít významné negativní účinky na chráněné typy přírodních stanovišť a druhy v této lokalitě, zejména na stávající areál a na kvalitu chráněného typu přírodního stanoviště „bezkolencové louky“, z důvodu vysoušení a acidifikace půdy způsobených nárůstem depozic nutričního dusíku.

24 U takovéhoto projektu hrozí nebezpečí, že bude zmařeno trvalé zachování základních charakteristik dotyčné lokality Natura 2000, a jak uvedla generální advokátka v bodě 41 stanoviska, zmíněný projekt tudíž bude pravděpodobně mít nepříznivý účinek na celistvost této lokality ve smyslu čl. 6 odst. 3 směrnice o přírodních stanovištích.

25 V tomto ohledu je třeba podotknout, že na rozdíl od stanoviska nizozemské vlády, podporované vládou Spojeného království, ochranná opatření předvídaná v projektu trasy dálnice A2 nemohou tento závěr zpochybnit.

26 Zaprvé je totiž třeba připomenout, že vzhledem k tomu, že příslušný vnitrostátní orgán musí odmítnout schválení posuzovaného plánu nebo projektu, přetrvává-li nejistota ohledně neexistence nepříznivých účinků na celistvost uvedené lokality, kritérium pro schválení stanovené ve druhé větě čl. 6 odst. 3 směrnice o přírodních stanovištích zahrnuje zásadu obezřetnosti a umožňuje účinně předcházet nepříznivému účinku zamýšlených plánů nebo projektů na celistvost chráněných lokalit. Méně striktní kritérium pro schválení nemůže natolik účinně zajistit dosažení cíle ochrany lokalit, ke kterému směřuje zmíněné ustanovení (rozsudky Waddenvereniging a Vogelbeschermingsvereniging, C-127/02, EU:C:2004:482, body 57 a 58, jakož i Sweetman a další, EU:C:2013:220, bod 41).

27 Posouzení provedené podle čl. 6 odst. 3 směrnice o přírodních stanovištích tudíž nesmí být nedostatečné a musí obsahovat úplná, přesná a konečná zjištění a závěry, na jejichž základě by byla odstraněna jakákoli důvodná vědecká pochybnost o účincích prací plánovaných v dané chráněné lokalitě (v tomto smyslu viz rozsudek Sweetman a další, EU:C:2013:220, bod 44 a citovaná judikatura).

28 V důsledku toho použití zásady obezřetnosti v rámci uplatňování čl. 6 odst. 3 směrnice o přírodních stanovištích vyžaduje, aby příslušný vnitrostátní orgán posoudil důsledky daného projektu pro lokalitu Natura 2000 z hlediska cílů její ochrany a s přihlédnutím k ochranným opatřením začleněným do uvedeného projektu, jejichž cílem je předcházet případným škodlivým účinkům přímo způsobeným v této lokalitě nebo tyto účinky omezit, s cílem ujistit se, že daný projekt nebude mít nepříznivý účinek na celistvost uvedené lokality.

29 Naproti tomu ochranná opatření předvídaná v určitém projektu, jejichž cílem je kompenzovat negativní účinky tohoto projektu na lokalitu Natura 2000, nemohou být v rámci posuzování důsledků uvedeného projektu podle zmíněného čl. 6 odst. 3 zohledněna.

30 Tak by tomu však bylo v případě opatření, která v situaci, kdy by příslušný vnitrostátní orgán skutečně shledal, že projekt trasy dálnice A2 bude mít pravděpodobně významné negativní účinky, případně trvalé povahy, na chráněný typ stanoviště v dotyčné lokalitě Natura 2000, předvídají budoucí vytvoření nového stejně velkého či většího areálu tohoto typu stanoviště v jiné části této lokality, která nebude uvedeným projektem přímo dotčena.

31 Je totiž nutno konstatovat, že cílem těchto opatření není předcházet významným negativním účinkům přímo způsobeným projektem trasy dálnice A2 na tomto typu stanoviště ani tyto účinky omezit, nýbrž mají tyto účinky následně kompenzovat. V tomto kontextu nemohou uvedená opatření zaručit, že dotyčný projekt nebude mít nepříznivý účinek na celistvost uvedené lokality ve smyslu čl. 6 odst. 3 směrnice o přírodních stanovištích.

32 Navíc je třeba podotknout, že případné pozitivní účinky budoucího vytvoření nového stanoviště, které má kompenzovat ztrátu plochy a kvality tohoto typu stanoviště v chráněné lokalitě, přestože má nové stanoviště větší rozlohu a lepší kvalitu, lze zpravidla jen stěží s jistotou předvídat, a každopádně budou viditelné až za několik let, jak vyplývá z bodu 87 předkládacího rozhodnutí. Uvedené účinky tudíž nelze zohledňovat v rámci postupu upraveného ve výše zmíněném ustanovení.

33 Zadruhé, na což správně poukazuje Komise v písemném vyjádření, užitečný účinek ochranných opatření uvedených v článku 6 směrnice o přírodních stanovištích má spočívat v předcházení tomu, aby příslušný vnitrostátní orgán prostřednictvím tzv. „zmírňujících“ opatření, která však ve skutečnosti odpovídají kompenzačním opatřením, obcházel zvláštní postupy stanovené v tomto článku tím, že na základě odstavce 3 uvedeného článku schválí projekty, které mají nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality.

34 Teprve poté, co určitý plán nebo projekt musí být navzdory negativnímu výsledku posouzení provedeného podle čl. 6 odst. 3 první věty uvedené směrnice přesto z naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru, uskutečněn a není-li k dispozici žádné alternativní řešení, zajistí členský stát veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě Natura 2000 v rámci čl. 6 odst. 4 směrnice o přírodních stanovištích (viz rozsudky Komise v. Itálie, C-304/05, EU:C:2007:532, bod 81; Solvay a další, C-182/10, EU:C:2012:82, bod 72, jakož i Sweetman a další, EU:C:2013:220, bod 34).

35 V tomto ohledu se odstavec 4 článku 6 směrnice o přírodních stanovištích jakožto ustanovení upravující výjimku z kritéria schválení stanoveného v druhé větě odstavce 3 tohoto článku může použít až po tom, co byly důsledky plánu nebo projektu posouzeny podle ustanovení uvedeného odstavce 3 (rozsudky Komise v. Portugalsko, C-239/04, EU:C:2006:665, bod 35, a Sweetman a další, EU:C:2013:220, bod 35).

36 Znalost těchto důsledků z hlediska cílů ochrany, které se týkají dotčené lokality, totiž představuje nezbytnou podmínku pro použití uvedeného čl. 6 odst. 4, jelikož v opačném případě nemůže být žádná podmínka pro použití této výjimky přezkoumána. Přezkum případných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu a přezkum alternativních řešení, která by lokalitu poškodila méně, totiž vyžaduje porovnání s poškozením lokality, které by posuzovaný plán nebo projekt způsobil. Kromě toho musí být účinky na uvedenou lokalitu definovány přesně, aby mohla být určena povaha případných kompenzačních opatření (rozsudek Komise v. Španělsko, C-404/09, EU:C:2011:768, bod 109).

37 Příslušné vnitrostátní orgány mohou v tomto kontextu udělit povolení na základě čl. 6 odst. 4 směrnice o přírodních stanovištích, jsou-li splněny v něm stanovené podmínky (v tomto smyslu viz rozsudek Sweetman a další, EU:C:2013:220, bod 47).

38 V této souvislosti je třeba zdůraznit, že při uplatňování tohoto ustanovení nemá skutečnost, že plánovaná opatření jsou provedena v dotyčné lokalitě Natura 2000, vliv na jejich případnou kvalifikaci jako „kompenzační“ ve smyslu uvedeného ustanovení. Z důvodů, jež generální advokátka uvedla v bodě 46 stanoviska, se totiž čl. 6 odst. 4 směrnice o přírodních stanovištích vztahuje na veškerá kompenzační opatření nezbytná pro zajištění ochrany celkové soudržnosti sítě Natura 2000 bez ohledu na to, zda byla provedena v dotyčné lokalitě nebo v jiné lokalitě náležející do této sítě.

39 Z výše uvedených úvah tudíž vyplývá, že čl. 6 odst. 3 směrnice o přírodních stanovištích musí být vykládán v tom smyslu, že plán nebo projekt, který přímo nesouvisí s LVS nebo není pro péči o ni nezbytný a který má negativní účinky na typ přírodního stanoviště vyskytující se v této lokalitě a předvídá opatření k vytvoření stejně velkého nebo většího areálu tohoto typu stanoviště v uvedené lokalitě, má nepříznivý účinek na celistvost uvedené lokality. Takováto opatření lze případně kvalifikovat jako „kompenzační opatření“ ve smyslu odstavce 4 tohoto článku pouze tehdy, pokud jsou splněny podmínky stanovené v uvedeném ustanovení.

K nákladům řízení

40 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Článek 6 odst. 3 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin musí být vykládán v tom smyslu, že plán nebo projekt, který přímo nesouvisí s lokalitou významnou pro Společenství nebo není pro péči o ni nezbytný a který má negativní účinky na typ přírodního stanoviště vyskytující se v této lokalitě a předvídá opatření k vytvoření stejně velkého nebo většího areálu tohoto typu stanoviště v uvedené lokalitě, má nepříznivý účinek na celistvost uvedené lokality. Takováto opatření lze případně kvalifikovat jako „kompenzační opatření“ ve smyslu odstavce 4 tohoto článku pouze tehdy, pokud jsou splněny podmínky stanovené v uvedeném ustanovení.

Podpisy.